

## AYET-EL-KÜRSİ

Bu ayet-i kerimede Cenab-ı ALLAH'ın yüceliği, sıfatları, kainatta meydana gelen büyük olayların tamamen onun iradesi doğrultusunda vuku bulduğu, onun isteği ve izni olmadan hiç bir kimsenin başkasına şefaah edemeyeceği, O'nun kürsüsü, göklerde ve yerdekilerin ona ait olduğu hakkında bilgi verilmektedir. Bakara suresinin 255. ayet-i kerimesi.

Taht. Kök anlamıyla üst üste katlanmayı, bir araya toplanmayı belirtir. Belli parçaların bir araya toplanmasından, üst üste eklenmesinden oluştuğu için sandalye, koltuk, taht gibi üzerine oturulacak eşyaya kürsi denilmiştir. Mecâzî olarak da ilim, güç, egemenlik, sultan gibi anlamları dile getirir. Kur'an'da Allah'ın da bir kürsisi olduğu, bu kürsinin gökleri ve yeri içine aldığı belirtilir (el-Bakara, 2/255). Sözkonusu âyet bu özelliği nedeniyle Kürsi Âyeti (Âyetü'l-Kürsi \*) olarak adlandırılır.

Allah'ın kürsisinin mahiyeti hakkında Kur'an'da bilgi verilmez. Hz. Peygamber (s.a.s)'den gelen rivayetlerde de bu konuda bir açıklama yoktur. Taberî'nin kaydettiği bir hadise göre yedi gök kürsi içinde bir kalkan içine atılmış yedi dirhem gibi kalır. Ebu Zer'in rivayet ettiği bir hadis de Kürsi'nin arş karşısındaki durumunu belirler: "Arş içinde Kürsi, yeryüzünde bir çölün içine atılmış demir bir halka (yüzük) kadardır" (İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azım, I, 309).

: Kürsi Allah'ın ilmidir. İlim, âlimin dayandığı şey olması bakımından kürsi olarak adlandırılır. Kendisine güvenilen, dayanılan âlimlere de kürsiler (kerasi) denilir. Bu nedenle âyetteki Kürsi Allah'ın ilmini ifade etmektedir.

Kürsi'nin Allah'ın büyüklüğünü, ululuğunu dile getirdiği yolundaki yorum dördüncü görüşü oluşturur. Keffâl'in diğerlerine yeğlediği bu görüşe göre Allah, büyüklüğünü anlatmak için insanların kolayca anlayabileceği benzetmeler yapar. Allah'ın evi (Beytullah, Kâbe), Allah'ın eli (Yed'ullah, Hacerü'l-Esved) gibi deyimler de aynı amaçla kullanılır. Bunları maddi anlamlarıyla anlamak doğru değildir ve kişiyi tecsim (Allah'ı cisim gibi düşünme) ve teşbih (Allah'ı insana benzetme) yanlışına götürür.

63-"el-Hayy" Diri,tam ve mükemmel manasıyla hayat sahibi-Diri, herşeyi bilen, herşeye gücü yeten

64-"el-Kayyum":Yarattıklarının işini çeviren her işleneni bilen,evveli olmayan.Gökleri ve yeri, herşeyi tutan

[İslam Ansiklopedisi](#)

Kürs her hangi bir şeyin aslına ve toplandığı yere , memleket,payitaht ve zıtların toplandığı yerlere kürs denilir.

Kürs ..saltanatı kudret ve mülk demektir. Zira ilahiyet ancak kudreti icap ile tezahür edeceği gibi lisandada taht ve kürsi denildiği zaman bizzat kudreti hakimiyet murad olunduğu vardır.

İnsana ismi azamı taşıyan Ayetel kürsisi denilmesi , zıtların cemi olduğu içindir . mesela Ayetel kürsiyle diğer ayetler arasındaki fark ismi azam olduğu içindir , ismi azam olabilmesi için bir şeyin içine zıtların müdehalesi ile mümkündür mesela, kainattan sogukluğu çıkarırsanız sıcaklığın derecesi yoktur, bir şeyi belirleyen onun zıtlarının müdehalesidir.

Dolayısıyla isimlerin içinde bazılarının ismi azam olması, oraya başka bir isimlerin müdehalesi ile mümkün . işte isimlerin bir birine müdehale ettiği yer kürs makamıdır.

Ruhun zıddı olan nefis ise insana kürs makamında takılmıştır. Nefis takılınca ruhtaki latifeler ve duyguların kanadını sonsuza açmış , nisbiyet olmuş, kıyaslama yapmıştır

.Kuranda 91 sure olan sems'in 7 ve 8 ayetlerinde ALLAH cc söyle diyor

7- Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene',

8- Sonra ona fücürünü (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun).

İnsanda bulunan nûmunelerin büyük asılları, insan-ı ekberde bizzarure bulunacaktır. Lem'alar ( 83)

gözümüzle gördüğümüz bu nihayetsiz manidar ve her kelimesinde çok hikmetler bulunan **şu** mecmua-i kâinat ve bu mücessem **Kur'an-ı** Ekber-i Âlem sözler 158

Öyle de, Cenab-ı Hakk'ın bir **Kur'an-ı Kebir'i olan şu kâinatın** ulvî, süflî sureleri dahi birbirine bakar, birbirinin nüktelerini izhar eder.

Barla 287

Demekki kainat, insanı ekberdir yani büyük insandır ,ayni kainata büyük kur-an da diyebiliriz.ozaman ,büyükte ne varsa kücügündede aynisi bulunmasi iktiza eder.kücük insana ayetel kürsi diye hitap ediliyorsa,büyügünede ayni hitabla bakabiliriz . insan İsmi azamı taşıyan ayetül kürsisi .kur-an,da ayetel kürsi nasılsa insanda kainata öyledir, insan zıtların cemidir o zaman kürside zıtların cem olduğu yerdir ve zıtlar kürsiden başlıyor. Kürsiden yukarıya dogru zıtlar yoktur.insanı insan yapan nefistir,nefisi kaldırırsan insan insan degildir,nefisle ruh nikah etmiştir(HZ.imami gazali.ra) o zaman insani insan yapan nefistir ,nefisle ruhu ayırırsan ruh bir cevher olur kücük insanda nefis varsa ,büyügündede nefis bulunmasi iktiza eder.büyük insanın nefside kürsidir .ayetül kürside hay ve kavyum ismi azamları var, buna en cami ayna insandır.hay ve kavyum ismi azamları kürsidedir. hay ve kavyum en azami derecede ismi azam orda görünüyor. Ozaman insan da ayetel kürsi ise, çünkü ismi azam cihetiyle ayetel kürsisi diye hitap ediliyor.Çünkü ayetel kürsünün bizdeki karşılığı nefistir,onun içeriginde nefsi

emmare,nefsi levvame,nefsi mutmaine,nefsi radiye,nefsi natıka,nefsi mülhime,nefsi mardiyenin içerisinde hay ve kayyum var.dolayısıyla ismi azamı taşıyan insan ayetül kürsüsü hay ve kayyum insanın içinde nefsinde konmuş.onun için hay ve kayyuma en camî ayna insandır. ozaman kur-an'da ayetel kürsi,küçük insanda nefis,büyük insanda kürs İnsan lığının kıymetini bil çünkü ölünce birdaha insan olamayacaksın, çünkü ağaç olmuşsun artık.

Bu pencereden külliyata bakarsak

Hem madem gözümüzle görüyoruz ve aklımızla anlıyoruz ki; insan şu kâinat ağacının en son ve en cem'iyetli meyvesi ve hakikat-ı Muhammediye Aleyhissalâtü Vesselâm cihetiyle çekirdek-i aslîsi ve kâinat Kur'anının âyet-i kübrası ve ism-i a'zamı taşıyan âyet-ül kürsisi

Şualar ( 218 )

Âdeta insan-ı ekber olan âlemde tecelli eden bütün esma-i İlahiye, bir âlem-i asgar olan insanda dahi o esmanın umumiyetle cilveleri var.

Lem'alar ( 13 )

Elbette insan-ı ekber olan âlemde ve şu insan meyvesinin şeceresiolan kâinatta, âlem-i cismaniyetten başka âlemler var. S( 569 )

İnsan-ı ekber olan âlemin ahvalini, hem de harekâtını ki ihtiyarî değil, tanzim eden şer'dir. Sözlür ( 729 )

Öyle de; bu insan-ı ekber olan kâinat dahi, mütedâhil ve birbiri içinde bulunan daireler gibi,binler âlemleri ihtiva ediyor. L ( 281 )

Sözlür-695-343 Mektubat 478

Arkadaş! Nefiste öyle dehşetli bir nokta ve açılmaz bir ukde var ki, **zıdları** birbirinden tevlid eder. Ve aleyhte olan her bir şeyi lehte zanneder.

Mesnevi-i Nuriye ( 77 )

Çünkü sahabelerin nefisleri tezkiye ve tathir edildiğinden; **nefsin mahiyeti**ndeki cihazat-ı kesîre ile, ubudiyetin enva'ına ve şükür ve hamdin aksamına daha ziyade mazhardırlar.

Sözlür ( 492 )

insanın **mahiyeti**nde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidadları işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane **nefsin** firavuniyetini okşamaktan ve vicdansızca tahribatlarından herkes korkmasından geliyor.

Lem'alar ( 86 )

Evet iman kalbde, kafada daimî bir manevî yasakçı bıraktığından fena meyelanlar histen, **nefisten** çıktıkça "yasaktır" der, tardeder kaçıır.

Hutbe-i Şamiye ( 77 )

. Çünkü herşeyin vücud meratibi, o şeyin **zıd**larının tedahülü iledir. Meselâ: Hararetteki meratib, bürüdetin tahallülü iledir; hüsündeki derecat, kubhun tedahülü iledir ve hâkeza kıyas et... Fakat mümkünatta, hakikî ve tabîî lüzum-u zâtî olmadığından, mümkünatta **zıd**lar birbirine girebilmiş. Mertebeler tevellüd ederek ihtilafat ile tegayyürat-ı âlem neş'et etmiştir.

Sözler ( 526 )

Evet, kâinatın âyine gibi iki yüzü var. Biri, mülk ciheti ki; âyinenin renkli yüzüne benzer. Diğeri, melekûtiyet ciheti ki; âyinenin parlak yüzüne benzer. Mülk ciheti ise, **zıd**ların cevelangâhıdır. Güzel çirkin, hayır şer, küçük büyük ağır kolay gibi emirlerin mahall-i vürûdudur.

Sözler ( 527 )

Şu kâinata dikkat edilse görünüyor ki: İçinde iki unsur var ki, her tarafa uzanmış, kök atmış. Hayır şer, güzel çirkin, nef' zarar, kemal noksan, ziya zulmet, hidayet dalalet, nur nâr, iman küfür, taat isyan, havf muhabbet gibi âsârlarıyla, meyveleriyle şu kâinata ezdad birbiriyle çarpışıyor. Daima tegayyür ve tebeddülâta mazhar oluyor. Başka bir âlemin mahsulâtının tezgâhı hükmünde çarkları dönüyor. Elbette o iki unsurun birbirine zıd olan dalları ve neticeleri, ebede gidecek; temerküz edip birbirinden ayrılacak. O vakit, Cennet-Cehennem suretinde tezahür edecektir. Madem âlem-i beka, şu âlem-i fenadan yapılacaktır. Elbette anasır-ı esasiyesi, bekaya ve ebede gidecektir. Evet Cennet-Cehennem, şecere-i hilkatten ebed tarafına uzanıp eğilerek giden dalının iki meyvesidir ve şu silsile-i kâinatın iki neticesidir ve şu seyl-i şuanatın iki mahzenidir ve ebede karşı cereyan eden ve dalgalanan mevcudatın iki havzıdır ve lütuf ve kahrın iki tecelligâhıdır ki; dest-i kudret bir hareket-i şedide ile kâinatı çalkaladığı vakit, o iki havuz münasib maddelerle dolacaktır.

Sözler ( 531 )

### **Şu Remizli Nükte'nin sırrı şudur ki:**

Hakîm-i Ezelî inayet-i sermediye ve hikmet-i ezeliyenin iktizasıyla, şu dünyayı tecrübeye mahal ve imtihana meydan ve esma-i hüsnasına âyine ve kalem-i kader ve kudretine sahife olmak için yaratmış. Ve tecrübe ve imtihan ise neşvünemaya sebebedir. O neşvünema ise, istidadların inkişafına sebebedir. O inkişaf ise, kabiliyetlerin tezahürüne sebebedir. O kabiliyetlerin tezahürü ise, hakaik-i nisbiyenin zuhuruna sebebedir. Hakaik-i nisbiyenin zuhuru ise, Sâni'-i Zülcelal'in esma-i hüsnasının nukuş-u tecelliyatını göstermesine ve kâinatı mektubat-ı Samedaniye suretine çevirmesine sebebedir. İşte şu sırr-ı imtihan ve sırr-ı teklif iledir ki; ervah-ı âliyenin elmas gibi cevherleri, ervah-ı safilenin kömür gibi maddelerinden tasaffi eder, ayrılır.

İşte bu mezkûr sırlar gibi daha bilmediğimiz çok ince, âlî hikmetler için, âlemi bu surette irade ettiğinden şu âlemin tegayyür ve tahavvülünü dahi o hikmetler için irade etti. Tahavvül ve tegayyür için **zıd**ları birbirine hikmetle karıştırdı ve karşı karşıya getirdi. Zararları

menfaatlara mezcederek, şerleri hayırlara idhal ederek, çirkinlikleri güzelliklerle cem'ederek, hamur gibi yoğurarak şu kâinatı tebeddül ve tegayyür kanununa ve tahavvül ve tekâmül düsturuna tâbi' kıldı.

Sözler ( 532 )

İstibdad-ı şeytanî; hürriyet nam verilmiş. **Zıdlar**da emsal olmuş, suretlerde tebadül, isimlerde tekabül, makamlarda becayiş-i mekânî.

Sözler ( 707 )

Şu kâinat Hâlık-ı Zülcelal'inin hem cemaî, hem celalî iki kısım esması bulunduğundan ve o cemaî ve celalî isimler, hükümlerini ayrı ayrı cilvelerle göstermek iktiza ettiklerinden, Hâlık-ı Zülcelal kâinatta ezdadı birbirine mezcedip birbirine mukabil getirip ve birbirine mütecaviz ve müdafî bir vaziyet verip, hikmetli ve menfaattar bir nevi mübareze suretine getirip, ondan **zıdlar**ı birbirinin hududuna geçirip ihtilafat ve tegayyürat meydana getirmekle kâinatı kanun-u tegayyür ve tahavvül ve düstur-u terakki ve tekâmüle tâbi' kıldığı için; o şecere-i hilkatın câmi' bir semeresi olan insan nev'inde o kanun-u mübarezeyi daha acib bir şekle getirip bütün terakkiyat-ı insaniyeye medar bir mücahede kapısını açıp, hizbullaha karşı meydana çıkabilmek için hizb-üş şeytana bazı cihazat vermiş. İşte bu sırr-ı dakik içindir ki, enbiyalar çok defa ehl-i dalaletle karşı mağlub oluyor. Ve gayet za'f u aczde olan dalalet ehli, manen gayet kuvvetli olan ehl-i hakka muvakkaten galib oluyorlar ve mukavemet ediyorlar. Bu acib mukavemetin sırr-ı hikmeti şudur ki: Dalalette ve

Lem'alar ( 80 )

küfürde hem adem ve terk var ki, pek kolaydır, hareket istemez. Hem tahrib var ki, çok sehildir ve âsandır; az bir hareket yeter. Hem tecavüz var ki, az bir amel ile çoklarına zarar verip, ihafe noktasında ve firavuniyet cihetinden onlara bir makam kazandırır. Hem akibeti görmeyen ve hazır zevke mübtela olan insandaki nebatî ve hayvanî kuvvelerin tatmini, telezzüzü, hürriyeti vardır ki, akıl ve kalb gibi letaif-i insaniyeyi insaniyetkârane ve akibet-endişane olan vazifelerinden vazgeçiriyorlar. Ehl-i hidayet ve başta ehl-i nübüvvet ve başta Habib-u Rabb-il Âlemîn olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'ın meslek-i kudsîsi, hem vücudî, hem sübutî, hem tamir, hem hareket, hem hududda istikamet, hem akibeti düşünmek, hem ubudiyet, hem nefsi emmarenin firavuniyetini, serbestliğini kırmak gibi esasat-ı mühimme bulunduğuandır ki, Medine-i Münevvere'de bulunan o zamanın münafıkları, o parlak güneşe karşı yarasa kuşu gibi gözlerini yumup, o cazibe-i azîmeye karşı şeytanî bir kuvve-i dafiya kapılıp, dalalette kalmışlar.

Lem'alar ( 81 )

Birinci basamağında: Semadaki sükûnet ve sükûta ve intizama işaretle der ki: "Sema ehli, arz ehli gibi hayırların ve şerlerin karışmasından ve **zıdlar**ın içtimaından meydana gelen münakaşa ve ihtilafat ve tezebzüb içinde değillerdir. Belki onlar, kendilerine Hâlıkları tarafından emredilen şeyleri kemal-i itaatla yapan mutîlerdir."

Mesnevi-i Nuriye ( 266 )

S: Kâinat ilk yaratılışında ebede elverişli olarak sabit bir şekilde yaratılsaydı; böyle tegayyüratlı, inkılablı, mâil-i inhidam bir surette yaratılıp, bilâhère tahribden sonra ebediyete kabil, metin bir şekilde yapılmasından daha iyi ve daha kısa olmaz mı idi?

C: Vakta ki Cenab-ı Hak, hikmet-i ezeliye ile inayet-i ezeliyenin iktizasınca, insanların kabiliyetlerinin tezahürünü ve istidadlarının neşv ü nemasını irade etmekle, nev'-i beşeri imtihan ve tecrübeye tâbi' tuttu, zararları menfaatlara kattı, şerleri hayırların içine attı, güzellikleri çirkinliklerle cem' etti; hepsini birbirine karıştırarak kâinatın hamuru ile beraber yaratılış teknesinde yoğurduktan sonra, kâinatı tegayyür, tebeddül, tekâmül kanunlarına tâbi' tuttu.

Vakta ki imtihan perdesi kapanır ve tecrübe zamanı nihayet bulur ve kâinat tarlasının vakt-i hasadı hulûl eder. Sâni'-i Hakîm inayetiyle, birbiriyle karışık yoğurduğu **zıdları** tasfiye eder, içlerinden tegayyürü doğuran esbabı ayırır ve ihtilaf maddelerini tefrik eder. Sonra Cehennem ebede elverişli olarak metin ve kavî bir cisimle teşekkül ederek, **وَأَمْتَارُوا** hitabına hedef olur. Cennet ise esasatıyla beraber ebedî ve muhkem bir şekilde tecelli eder ve münceli olur. Evet gerek Cehennem'i, gerek Cennet'i teşkil eden ecza ve maddeler arasında münasebet vardır, zıddiyet yoktur. Münasebet intizamın şartıdır, nizam da devamı sebebidir. Ve keza bu iki menzilin halkı da ebedî oldukları için vücudlarını teşkil eden ecza, tegayyüre maruz değildir. Çünkü dünyadaki cisimlerinin terkib ve tahlilleri arasında müvazene yoktur. Yani cisim bünyelerine girenlerin, çıkanların arasında nisbet yoktur. Onun için inhilale yüz tutarlar. Fakat âhiretteki cisimlerin yapılışı öyle değildir. Eczaları arasında tam manasıyla müvazene vardır ki; inhilale mahal kalmaz. İşarat-ül İ'caz ( 143 )

Ve keza her şeyin ve her işin tekâmülü, **zıdlarının** mukabele ve rekabet etmeleriyle olur. Meselâ hidayetin tekâmülüne dalalet yardım ettiği gibi, imanın tekâmülüne de küfür yardım eder

İşarat-ül İ'caz ( 164 )

**Beşinci Mes'ele:** **ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ** un ukdesi hakkındadır. Evet Cenab-ı Hak, âlem-i kevn ü fesad denilen şu âlemde hüsün, kubh, nef', zarar gibi **zıdları**, çok hikmetlere binaen karışık bir tarzda yaratmıştır. Hem de izhar-ı izzet için, vesait ve esbabı vaz'etmiştir. Haşir ve kıyamette kâinat tasfiye ameliyatını gördüğü zaman, **zıdlar** birbirinden ayrılır ve esbab ile vesait de ortadan kalkar; ortadaki perde ve hicab kalktıktan sonra, herkes Sâni'ini görür ve hakikî Mâlikini bilir.

İşarat-ül İ'caz ( 180 )